

**6. posvet Platforme znanja: »Evropske akademije: pot do kompetenc za 21. stoletje?«
21. junij 2023 od 10.00 do 12.45, spletni dogodek**

Diskusijski dokument

Cilj [Evropskega leta spretnosti](#), pobude Evropske unije, ki poteka od 9. maja 2023 do 8. maja 2024, je prispevati k zapolnjevanju vrzeli v znanju in spretnostih v EU ter spodbuditi strategijo EU na področju spretnosti, ki bo pomagala dousposobiti in preusposobiti ljudi s poudarkom na digitalnih spretnostih in spretnostih na področju zelenih tehnologij. Ambicijo prispevati k zmanjševanju vrzeli na področju spretnosti in kompetenc pa imajo nedvomno tudi t. i. »evropske akademije«, ki so v zadnjem času vzniknile na ravni EU.

Evropske akademije se razvijajo na različnih področjih (npr. trajnostnost in zelene tehnologije, kibernetika, varnost, pedagogika ...) in se med seboj tudi konceptualno razlikujejo. Kljub temu je vsem poleg oznake »akademija« skupno to, da so zasnovane kot projekti znotraj različnih programov in instrumentov EU in da skušajo prispevati k zmanjševanju vrzeli na področju spretnosti in kompetenc, kar v EU predstavlja vedno večji izziv.

Pri t. i. »evropskih akademijah« torej ne gre za visokošolske institucije, kot jih npr. poznamo v slovenskem visokoškolskem prostoru (umetniške akademije), temveč za projekte EU, ki povezujejo več različnih partnerjev, a se razlikujejo po svoji kompleksnosti in finančni podpori, ki so je deležni iz različnih programov oz. instrumentov EU. Tovrstni projekti dopolnjujejo osrednjo celostno vlogo visokošolskih sistemov, ki zagotavljajo razvoj znanosti, strokovnosti in umetnosti ter prek visokošolskih zavodov v izobraževalnem procesu posredujejo spoznanja z različnih znanstvenih oziroma umetniških področij ali disciplin.

Na 6. posvetu Platforme znanja bomo predstavili različne pristope k pobudam in projektom evropskih akademij v sodelovanju s predstavniki z EU in z nacionalne ravni, ki bodo na voljo tudi za vprašanja. V zadnjem delu posveta, ki bo potekal v obliki dveh vzporednih delavnic, pa bomo skušali v dialogu z deležniki ugotoviti, kako lahko tovrstne pobude prispevajo k prizadevanjem za večjo odzivnost visokega šolstva v Sloveniji in kako jih povezati s komplementarnimi nacionalnimi pobudami, kot so npr. SRIP-i, KOC-i in karierna platforma.

Vprašanja za razpravo

1. delavnica

- *Kakšna podpora s strani evropskih akademij bi bila dobrodošla za visokošolske zavode pri identifikaciji potreb po kompetencah na trgu delovne sile in oblikovanju učnih vsebin za pridobitev teh kompetenc (zlasti v obliki krajših modulov, npr. mikrodokazil)?*
- *Kako umestiti delo evropskih akademij v slovenski visokoškolski ekosistem?*
- *Bi bili slovenski visokoškolski zavodi pripravljeni plačati nadomestilo (licenčnino) za uporabo učnih vsebin, ki*

2. delavnica

- *So evropske akademije komplementarne ali so morda konkurenčne nacionalnim pobudam kot so npr. SRIP-i, KOC-i, karierna platforma ...?*
- *Kako najbolje povezati nacionalne pobude na področju zagotavljanja kompetenc za prihodnost s pobudo evropskih akademij?*

bi jih razvila evropska akademija (npr. mikrodokazilo)?

Spodaj je kratek pregled trenutno najbolj aktualnih evropskih akademij.

- **Evropske akademije za neto ničelne industrije (European Net Zero Industry Academies)**

Evropska komisija je v okviru zakonodajnega predloga – Akta o neto ničelni industriji, ki ga je objavila marca 2023 – predvidela tudi ustanovitev t.i. Evropskih akademij za neto ničelno industrijo. Namen te pobude je, da bi evropske akademije za neto ničelno industrijo oblikovale in uvedle vsebine za izobraževanje, dousposabljanje in preusposabljanje delavcev, potrebne za vrednostne verige ključnih neto ničelnih tehnologij, kot so tehnologije sončne fotovoltaike in sončne toplotne energije, tehnologije obnovljivega vodika in surovine.

Vsaka od teh akademij naj bi si prizadevala omogočiti usposabljanje in izobraževanje 100.000 učečim se, in sicer v treh letih po ustanovitvi, da bi prispevala k razpoložljivosti spretnosti, potrebnih za neto ničelne tehnologije, tudi v malih in srednjih podjetjih. Učna vsebina bi se pripravljala in uvajala v sodelovanju z izvajalci izobraževanja in usposabljanja v državah članicah, ustreznimi organi držav članic in socialnimi partnerji. Evropske akademije za neto ničelno industrijo naj bi za zagotovitev preglednosti in prenosljivosti spretnosti ter mobilnost delavcev pripravile in uvedle tudi dokazila, vključno z mikrodokazili, ki bodo zajemala učne dosežke. Izdati bi jih bilo treba v obliki evropskih dokazil za učenje ter omogočiti njihovo vključitev v EUROPASS in, kjer je ustrezno, v nacionalna ogrodja kvalifikacij.

Trenutno že deluje [Akademija Evropskega zavezništva za baterije](#) (EBA Academy), ki je vzpostavljena v okviru Skupnosti znanja in inovacij Inno Energy, ki je bila podprta z 10 mio EUR s strani Evropskega inštituta za inovacije in tehnologijo (ta pa je podprt iz programa EU Obzorje Evropa).

Januarja 2023 je bil objavljen tudi razpis za vzpostavitev [Evropske akademije za vodik](#) v okviru Skupnega podjetja za čisti vodik, evropskega partnerstva, ki ga podpira program Obzorje Evropa. Za Evropsko akademijo za vodik je predvideno financiranje do 3 mio EUR.

Več: [EUR-Lex - 52023PC0161 - EN - EUR-Lex \(europa.eu\)](#)

- **Erasmus+ učiteljske akademije (Erasmus+ Teacher Academies)**

Učiteljske akademije Erasmus+ so relativno nov ukrep, ki se je pričel izvajati leta 2021 v okviru programa EU Erasmus+. Namen učiteljskih akademij je podpreti učitelje na njihovi poklicni poti s spodbujanjem tesnejšega sodelovanja pri začetnem in nadaljnjem izobraževanju.

Pomanjkanje učiteljev in učiteljic je vseevropski izziv. Pobuda želi z zagotavljanjem visokokakovostnega začetnega izobraževanja in stalnega strokovnega razvoja učiteljskega kadra spodbujati privlačnost učiteljskega poklica.

Učiteljske akademije Erasmus+ so partnerstva med izvajalci usposabljanja učiteljev in ustanovami za izobraževanje učiteljev, ki razvijajo evropsko in mednarodno perspektivo izobraževanja učiteljev. Vsak projekt Erasmus+ učiteljske akademije ima možnost s strani programa Erasmus+ pridobiti do največ 1,5 mio EUR podpore. Eden od ciljev Evropskega izobraževalnega prostora je do leta 2025 razviti 25 učiteljskih akademij.

Več: [Erasmus+ Teacher Academies | European Education Area \(europa.eu\)](#)

Akademija novega evropskega Bauhauusa (NEB Academy)

V okviru pobude [novega evropskega Bauhauusa](#) (NEB), ki povezuje cilje zelenega prehoda s trajnostnimi, vključujočimi in izkustveno ter estetsko navdihujočimi načini bivanja, se začneja vzpostavljati Akademija novega evropskega Bauhauusa (NEB Akademija) o spretnostih za trajnostno gradnjo. Gre za eno od vodilnih pobud evropskega leta spretnosti. Akademija NEB bo pospešila dosuposabljanje in preusposabljanje v gradbenem ekosistemu, da bi podprla prehod gradbenega gospodarstva s pristopa, ki temelji na mineralih in fosilnih ogljikovodikih, na pristop regenerativnega biogospodarstva in krožnega sistema ponovne uporabe materialov.

V skladu s celostnim pristopom novega evropskega Bauhauusa, Akademija NEB vključuje sistemsko razmišljanje o trajnostni gradnji, ki obravnava vse faze in povezave v vrednostni verigi sektorja. Ugotovljene vrzeli v znanju na področju uporabe bioloških materialov, digitalnih tehnologij in večje krožnosti v gradbeništvu ponujajo prva fokusna področja.

V Sloveniji Univerza na Primorskem vzpostavlja [prvo vozlišče NEB Akademije](#), ki pa ni financirano s strani pobude NEB (ta spodbuja nastajanje takšnih vozlišč, vendar ne predvideva njihovega financiranja), temveč iz Pilotnega projekta za prenavo visokega šolstva za zelen in odporen prehod, ki ga sofinancirata Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in inovacije, in Evropska unija – *NextGenerationEU*.

Več: [NEB Academy \(europa.eu\)](https://europa.eu/neb-academy)

- **Akademija spretnosti za kibernetiko varnost (Cybersecurity Skills Academy)**

Evropska komisija je aprila 2023 v okviru evropskega leta znanj in spretnosti 2023 objavila sporočilo o akademiji spretnosti za kibernetiko varnost.

Cilj te pobude je združiti obstoječe pobude na področju kibernetičnih znanj in spretnosti ter izboljšati njihovo usklajevanje, da bi zapolnili vrzel na področju usposobljene delovne sile za kibernetiko varnost, ter tako povečali konkurenčnost, rast in odpornost EU.

Leta 2022 je v EU primanjkovalo med 260.000 in 500.000 strokovnjakov za kibernetiko varnost, medtem ko so bile potrebe EU po kibernetični varnosti ocenjene na 883.000 strokovnjakov. Poleg tega so ženske predstavljale le 20 % vseh diplomantov_k s področja kibernetične varnosti ter 19 % vseh strokovnjakov_inj s področja informacijske in komunikacijske tehnologije.

Več: [Cyber Skills Academy | Digital Skills and Jobs Platform \(europa.eu\)](https://europa.eu/cyber-skills-academy)

O Platformi znanja:

Platforma znanja je pobuda Ministrstva za visoko šolstvo, znanost in inovacije, s katero želimo vzpostaviti trajnejši okvir za redno informiranje deležnikov o aktualnih evropskih pobudah, kot tudi za sodelovanje, sooblikovanje in izmenjavo mnenj na področjih visokega šolstva, raziskav in inovacij. Na ta način želimo okrepiti so-oblikovanje in skupno uresničevanje politik na teh področjih, podpreti vpetost slovenskega visokošolskega, raziskovalnega in inovacijskega prostora v evropski prostor, učinkovito spodbujati sinergije med področji in skupaj graditi družbo znanja, ki lahko bistveno prispeva k dobrobiti državljanov.